

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; budapesti napló: gabnakereskedésünk emelkedése, a Duna megszabadult jégterhétől, magyar játékszín előadások, 's a' t. kisdudóvó intézet nagy gyűlése; győri hajóbiztosító társaság; különféle: balatoni hosszú szág (a' carlosiak nagy hadi vállalatra készülnek; a' visszatörölások még sem szűntek meg; a' melillai zendület; eselszövények a' trónkövetelő algiri hírek; Ain-Maadi Abdelkader hatalmában; 's a' t.) Olaszország. Gabnár. Dnnavizálás.

Magyarország és Erdély.

Őcs. 's ap. kir. fels. f. hó 6ki kéziratában IIIé sházy István gr. halála által megürült országzászlósi 's tálnoki méltósággal Majláth Antal gr. magyarországi alkanczellárt; idős Eötvös Ignác b. halála következtében pedig Batthyány Fülöp hget 's vas megyei főispánt pohárnoki ranggal fölrüházi; 's m. é. máj. 29diki határozatában Benko János első bántási gyalog határfőrezredi ezredes díjmenten magyar nemessegre emelni méltóztatott. W. Z.

A' m. kir. udv. kamra Drahekupil János sopronyi sómázsást ugyanott sómázsamesterré; helyébe Klingspögel Rudolph veszprémi sópajtaórt; Kovacsóczy László hatvani sópajtaórt veszprémi sópajtaórré, és helyébe Schöffmann Ignác pesti sóhivatali gyakornokot alkalmazá. Kam. tud. —

Budapesti napló. A' gabnatörvény nem sokára bekövetkezendő eltörlesztése vagy módosítása Angliában, élénkséget önte gabnakereskedésünkbe. Hazánk majd minden részében tetemes vásárlások történnek megbízott ügyviselők által Anglia számára, 's csupán egy pesti kereskedő 100 ezer mérő buza összeszerzését vállaló magára. E' váratlan nagy kelet már több helyen valamennyire emelni kezdi a' gabna- 's kenyér-árt. — Jövő tavaszkor vas gőzöst látandunk Dunánkon 's a' gőzhajó-társaság már többnek készítése iránt is rendelkezék. — Lapjainkban többször vala említés Strasser és Hecksch jó sikerű gyapjmosási találmányáról, melyet hazánk több részében kielégítőnek tapasztalának a' juhtenyésztők; most azonban Zala megyében próba történt e' végre az ugynevezett szappanfű finomra zuzott porával, 's ez tökéletesen egyenlő hatást gyakorolt a' főnevelített gyapjmosók titkos találmányával. — F. hó elején egy itteni igen szorgalmas mosónét, ki 3 gyermek anyja, 's azokat iszákos férjével együtt kézimunkával táplálta, itas férje, midőn épen ismét egy párnával csapszékbe akarna indulni, földhez sújta 's több késszurást ejte testén; mivel őt visszatartóztatni iparkodék józan itéssel a' koresmába menéstül. Egy szomszéd megszabadítá a' szerencsétlen asszonyt, 's a' tud. egyetemi kórházba viteté, hol febr. 6ikán két egészséges fimgazgot szült. A' gonosz férj börtönben várja büntetését. — Febr. 10dikén délelőtt a' Képiro-utczában egy ifju összezördülvén édes anyjával, egy hideg szobába csuká őt 3 apró testvérével együtt, 's lakásuk egész igen esinos bútorzatát leszórá az elsőemeleti ablakokból az utczára, végre pedig az ablakokat is ledobá 's hangosan anyja megölésével 's a' ház fölgynjtásával fenyegetőzék. E' szók után végre katonákért futának a' ház előtt már majd 24 óra óta csoportozott városhajduk, kik börtönbe vivék a' fiatal gonosztevőt testvérével együtt, ki segédje volt rúttettének. — Dumánk f. hó 14ikén délelőtti 11¹/₂ órákor végre csakugyan megszabadult jégterhétől még pedig minden kártét nélkül. Az előbbi napokban már többször megindult a' jég, de a' Gellérthegyi szoroson túl a' szigetesi úsnál mindannyiszor fölakadt. Négy napig csak életveszély közt volt a' két főváros közt közlekedés. Az első lövésre mindjárt százankint özölének a' partmelletti gátra Pest lakosi 's néhány pillanat múlva már legalább 6—8 ezer ember állott a' két parton, örvendve szemlélve a' jég gyors eltakarodását, melyet az épen akkor támadott fölszél is nagy mértékben mozdíta elő. A' jég elindulása után egészen félben volt szakadva azon nap a' közlekedés; a' bécsi posta is elmaradt. — Nemzeti színpadunkon f. hó Sikán rendkívül csekély számú nézők előtt „Büvös vadász“ dalmü adaték, Gáspár vadász szerepét Szerdahelyi helyett Benza adá, a' szerep e' csere által sokat veszíte; Benza izetlen ugrándozását nem lehet bosszúság nélkül nézni; 9ikén „Richard király a' szentföldön“ színj. 4 felv.; 10ikén „Nőragadás az álörzés bálból“ bohózat, az előadást leginkább Szerdahelyi szeszélyteljes játéka élénkíté; 11ikén „Tréfa és valóság“ vigj. 3 felv.; Ziegler e' silány művét igen kevés néző látogató, mi világosan tanúsítja, hogy közönségünk jó ízléssel bír; az előadás jó volt és színésznink szorgalmát mindenki sajnálá. Mikor fog már valahára ütni azon boldog óra, melly Kotzebue 's Ziegler 's még néhány rokonlelkületű német író vizenyős műveit száműzendő színpadunkról? 12kén „Dominique“ színj. 3 felv.; 13kán hamvazó szerdán, zárva volt színházunk; 14ikén „Eskü“ dalmü adaték, nézők szép számmal. Farsangi repertoírunk igen szegény volt; ohajtható, hogy bőjtben javuljon, mert a' közönség inkább honn ülend, egyéb mutátságok hiányában, mintsem bosszankodni 's unatkozni legyen kénytelen a' magyar színházban. Jövő hétfőn, febr. 18ikán bérszűnettel először jutand színpadra „Fehér és fekete“ eredeti szomorujáték 4fsban Kúthy Lajostul. Ugyan e' fiatal író beadá már, Vasárnapi darab“ című bohózatát 3 szakaszban az igazgató választmányak, 's így hihetőleg az is nem sokára színpadra jutand. Ugy látszik, hogy ballet is létesülend színpadunkon, mert f. hó 10ikén előadás közben Kaczér 's neje mint szerződött tagok tánczolóának, 's ezenkül Kolosanszky is intézetünkhez tartozik. Tánczjátékok minden esetre szaporítandók a' jövedelmet, mert Budán a' „Bajrózsa“ című ballet alkalmasint hozott annyi jövedelmet, mint némely daljáték, holott félannyiba sem került. Egyéb-iránt néhány ügyes tánczos és tánczosnő a' daljátékok díszét is emeli, 's

Kaczér az ollyasok elrendezésében ügyes tapintattal bír, 's különben meglehetősen grotesk-tánczos.

Karozag Benjamin pesti tűzifa-kereskedő árvíz által károsított pesti szegények némi fösegülésire 10 öl jó tűzifát ajánlott, az itt munkáló kir. biztosság által kiosztandót. Pest, febr. 12kén 1839.

Soroksár, febr. 12én: Tegnapeste mintegy hét órákor a' ráczkevi urodalomhoz tartozó Csepel szigeten, Soroksár ellenében, épült esárda itezése, Mészáros János, az egészen átázott 's helyenkint már fölengedett jégen, minden visszatartóztatás dacára át akart fiastul menni 's csakugyan utnak is indult. A' helybeli jegyző, Nagy Ferencz, látván, hogy intési fogamat nélkül maradnak, megállapodék a' folyam partján, bevárandó a' nevezett itezés jelkiáltását, mihelyt szerencsésen tulpartra érend; azonban alig haladhata ez utóbbi mintegy felég a' folyamnak, 's keserves jalkiáltás hangzék onnan a' part felé. Az említett jegyző azonnal összegyűjte néhány közel mulató molnárt, kik ladikot vontatván magukkal a' porhanyu jégen, utána indulának a' szerencsétlennek, 's vällig vízbe merülve találák; életét csupán bundájának köszönheti, melly nem engedé őt elmerülni. Fia mindazáltal örökre elveszett; még atyja előtt szakadt le a' szerencsétlen, 's tüstint eltűnt szeméi elől. Az atya félig eszmélet nélkül folytatá utját, 's a' jókor érkezett segély nélkül ő is aldozatja leende vakmerőségének. Most már vesztélyen kívül van ugyan a' szerencsétlen, de vesztőségét nem olly hamar fogja feledhetni; elveszett fia nem rég fölszabadult molnárlégény volt. —

A' kolozsvári casino jan. 27kén tartott gyűlése tárgyairól, a' jelen nem volt részvényesek ezekben értesítettek. 1) Azon néhány részvényes elleni tettleges lépés, kik még tartozásukat be nem fizették, az 1838beli első közgyűlési határozás nyomán, választottságra bízott. 2) Megvizsgáltván a' múlt fél-évi közpöntári számadás lett a' bevétel 2551 ft. 50 kr. kiadás 2163 ft. 3 kr.; maradt tehát e. p. a' pénztárban 388 ft. 47 kr. 3) A' könyvtár gyarapítására rendelt pénztárról számadás szerint lett a' bevétel 330 ft. 6 kr., kiadás 216 ft. 45 kr.; maradt a' pénztárban 113 ft. 21 kr. 4) A' Vasárnapi újságból harminez egyház számára ugyanannyi példány rendelitett meg. 5) Néhai gr. Kendeffi Adám sirja felett több hazafi által állitandó emlékoszlop felállitása, a' már begyűlt 's a' casino kezelése alatt levő pénzmenyiséghez képest, választottságra bízott. 6) A' szabályok 15ik cikke értelmében két igazgató gr. Bethlen János és gr. Mikos János mellé 3ik igazgatónak id. Pataki József, a' hét választás alá nem jött gr. Degenfeld Otto, Bogdánfi Gábor, Fülel István, Kócsi József, Pákei Lajos, Szabó Lajos és Váradi János mellé választottsági tagoknak gr. Bethlen Imre, Bokros Lajos, Phenigsdorf Antal, gr. Haller Gábor, Maeskási Péter, Máriaffi Dávid és Schütz József, jegyzővé ifj. Gyergyai Ferencz, pénztárnokká ifj. Tiltis János választattak. — Vizakna. Miután az ezen városban keblezett ügy nevezett Gerébház, mellyel a' királybiróság nemcsak együtt jár, sőt annak birtokosa több régi adománylevelen, különösen pedig dícső emlékü Mátyás király által megerősített egyezményével 2dik pontján gyökeroztatott jogánál fogva maga helyett mást is helyettesíhet, es. kam. gr. Haller János úr tulajdonává lett 's ős. örökös jogu birtoka alá jött, a' tisztelt gróf ur el nem mulasztá maga helyett alkalmas királybiróul gondoskodni. E' végre még a' múlt év szeptemberében királybirónak kinevezé hites ügyvéd 's felső Fejérmegyei táblabíró fogarasi Paur János urat, 's ezt a' fels. kir. főkörmányszéknél is feljeltvén, a' kir. főkörmányszék e' kinevezést megerősíté. Ezek következtében a' kinevezett 's megerősített királybiró ur ma iktattaték szokott ünnepélyességgel új hivatalába.

Retteg febr. 4kén. Jelen évi jan. 15kén egy halálos vésznek valánk hallóji. Ugyanis a' nagy debreci erdőben (B. Szolnokban) egy pásztori kunyhóban sertéseket őrző 13 évű két pásztorgyermek együtt mulatván; a' kondás maga külső foglalkozásai teljesítése végett kirándult kunyhójokból, a' vadak ijesztésére töltött pisztolyát a' kunyhóban hagyva. A' két benmaradt gyermek egyike játszás végett a' töltött fegyvert kezébe vevé; 's midőn katonai játékát trefáson üzné, a' fegyver elsül, 's épen homlokba találá szerencsétlen pásztortársát, ki azonnal agyvelejét vesztve, halál martalékává lön, eszmélet nélkül földre rogyván. A' nagy kondás, ki a' rettegi uradalmi sertéseket őrzé, puskaroppanást hallván, lélekszakadva sietett a' történet szemtanúsítására, 's midőn minden eszmélet nélkül látá az árva katonagyermek Berinczán Alexát (kinek atyja ma is katoná), rögtön rabbá tevé a' szerencsétlen játékost. De eleget őriztetet maga körül nem látván, föllá magát a' gyilkos fia és szabadulva tüstint megszökök; azóta róla semmit nem tudunk. Ez újabb eset leczke lehet a' fegyverrel jobb bánásmódra.

A' tiszántúli kerületi legidősb közbirója híripi Szuhányi János életének 82ik évében elhunyt, miután több mint 60 esztendőig közhivatalokban szolgált. Gyászolják elhunytát özvegye Winkler Mária, gyermekei Ferencz, Szathmár megyei főszolgabíró László Ignác, Anna, Luby Károlyné, Erzsébet, Kende Pálné; Jozefa Kölcsey Adámné; Mária, Szathmár Józsefné és számos unokái.

A' kisdudóvó-intézeteket Magyarországhban terjesztő Egyesület f. e. febr. 10kén a' n. casinóban tolnai Festetics Leo gr. elnöksége alatt közgyűlést tartott, melly alkalommal az elnök megnyitó üdvözlése után következő jelentése olvastatott fel a' közpönti választottságnak: „Az Egyesület ügyei kormányzásával, 's közgyűlési határozati végrehajtásával megbízott választottság munkálatiról számot adandó, nem említheti egy'edvűleg a' lefolyt évet, melly a' mártziusi árvíz szomorú következmé-

nyit, bár nem közvetlen, ezen egyesülettel is érezhető; nem hallgathatja el a veszteséget, mely néhány tagja kimultával a gyászmenek szomorubbá tevő. Név szerint a részes tagok közül idős Appel Károly bíró és több gazdasági egyesület tagja, Majthényi Adrián a. a. Perger János bíró, s m. academiái r. tag, Wenkheim Ferencz gr. kamrás elhunytak; képviselők sorából a halál Kölesy Ferenczet elragadta. — Nem lehet megilletődés nélkül érinteni továbbá, mikép azon 124 hazánkia közül, kik Pesten kívül a haza külön vidékén és törvényhatóságában lakván, a választottság nevében a képviselőség elfogadása, s az egyesület célzati elősegítése végett egyesületi elnök Festetics Leo gr. által levélben kérétek meg, százketten a kérelem ismétlése után mostanig sem, a többiek közül pedig ketten tagadólag választottak. Illy részvétlenség mellett (ha csak ezt netán később érkező válaszuk meg nem ezáfolandja), s a fönérintett csapás után, mely annyifelé fordítá az emberbaráti kedély honfiak figyelmét, mégis örvendetes eredménynek mondhatni, mit néhány képviselő buzgósága és szíves fáradozása szült; s miszerint a részes tagok száma legközelebb lefolyt év alatt 100nál többel gyarapodván, mintegy 370-re növekedett. Az újabbban nyert részesek sorában el nem hallgathatni az Veszprém megye lelkes rendeit, kik másod alispánjok s az egyesület képviselője Kopácsy József ur által a népnevelés ügyében költ határozataik közlése mellett kinyilatkoztatták: hogy az egyesület célzaira nemesi pénztárakból évenként három részvényt rendelének fizettetni; s némi előérzettel nem csak haladást jósolhatni ügyünkre nézve Pest megye buzgó törekvési rendjeinek m. e. nov. 20-án költ közgyűlési határozatából, mely szerint a népnevelés ügyében munkás küldöttség ajánlatára az egyesület célzainak előmozdításul 10 részvényt valóan szívesek ajánlani nemesi pénztárakból évenként, mely jósló előérzete a választottságnak annyival élénkebb, mivel érintett határozatok szerint a tisztelt megye rendei egyszersmind a kisdedovó-intézeteknek terjesztését is célba vevén ugyanazon küldöttség hatáskörébe tűzték. Midőn ezeket a választottság hálás köszönettel érinti, köszönetét nyilatkoztatja a pápai casino-egyesületnek is, mely szinte hat esztendőre egy részvényt kötelezte. Az egyesület főkepenzét hasonló arányban növeszték néhány lelke hazafiak. Első vala ugyanis Eszterházy Károly gr., tolna-megyei főispán, ki a pénztárba e végre 100 p. ftot küldött. Utána Lónyay Gábor, Rosty Albert, Szentkirályi Móríz u. fejenként külön 100 p. ftot köteleztek oly módon, hogy míg a tőke nálok marad, ettől hatóságmatot fizetendnek, később Batthyány Fülöp hg 500 p. ftot küldött, s épen azon időtájjban, midőn a vészhozó árvíz által károsultak is segély után esdeklének. Legközelebb Wesselényi Miklós b. első ízben az egyesület örökítéseül 100 p. ftot, utóbb egy ovó-növendéki hely segélydjának örökös tőkejekint 1500 p. ftot kötelezett száztól hatos kamattal. Végzetül Buttler János gr. 100 p. ftot küldé készpénzben, Barkassy Imre udv. ügyvéd pedig levélbeni nyilatkozásában ugyanannyit ígért. E buzgó részvétel a tisztelt hazafiaknak egyébbel nem tudta meghálni a választottság annál, hogy őket örökös tagjai közé iktatá, s hogy valamint jelenleg neveiket hálaérzettel említi, ugy ennek emlékéül hálaérzetével az utókornak is fönbgyandja. A neveztéken kívül tisztelettel emlékezik néhány lelkes honleányról, kik az egyesület gyarapításában bár közvetlen részt nem vőnek, de azt a kisdedovásnak hazánkban pártolásával, terjesztésével előmozdították: azért mult esztendő június 4-ikén tartott egyesületi közgyűlésen közakarattal tiszteleti tagokká neveztettek ki; névszerint: Bezeredy Etelk. a., ki üdvözült testvére Bezeredy Amália, Bezeredy Istvánné assz. által Tolna megyében a hídjai pusztán felállított intézetnek fogatos pártolásával magának jeles érdemeket szerzett; gr. Csáky Rozália, b. Jósika Jánosné ő nmszga, ki az egyesület tolnai képző-intézetében saját költségén egy ifjat képeztetett kisdedovóvá; gr. Khuen Mária, gr. Viczay Károlyné, ki saját költségén Hédervárott kisdedovó intézetet alapított, és gr. Serbelloni Teréz, gr. Apponyiné, ki a nagyszombati kisdedovó intézetben tetteg és közvetlen részt vesz.

Az egyesület benső gyarapodására tőreleg elégnék tartja a választottság megemliteni: mikép az alap- s igazgatási szabályok m. e. jun. 18-ó s 4-én tartott közgyűlésen némely pontjaiban megváltoztatván, a kor s tapasztalás kívánatához alkalmaztatták; s illy alakban egyéb tudnivalókkal együtt az egyesület, m. e. évkönyvecskéjében közlé is tette. Örömmel említi az egyesület hogy folyóiratának első füzeté aelnök Szentkirályi Móríz által szerkesztve „A kisdedovó-intézetekről“ ezim alatt több száz példányban megjelenvén az olvasó közönség által részvételt fogadtatott. Tolnai kisdedovó-képző intézete az egyesületnek a főkválasztmány közvetlen gondos ügye-lése alatti intézeti igazgató Wargha István lelkes ügyekezetei által napról napra szebb s örvendetesb gyümölcsöket érlel. Diszlete már is több lelkes hazafi buzgíta hasonló kisdedovó-intézetek felállítására, melyek részint megnyitvák, részint tervben vannak. Igy Zsibón közép Szolnok megyében Wesselényi Miklós b. adakozásából készen áll hiteles tudósítások szerint e végre az épület; egy gr. Csáky Rozália, b. Jósika Jánosné ő nmszganak, egy Szegeden a ns tanácsnak s választott közönségnek közötti létét, melyekben hihetőleg rövid idő múlva a kisdedovás is megindítatandik; Gyomán pedig ns Bekés megyében Wodianer Sámuel határozá el magát egynek alapítására. A lefolyt éven át érintett képzőintézetünk öt kisdedovót adott a hazának. Ezek közül kettő privát nevelői pályára lépett; három a kisdedovást sikerrel gyakorolja, s jelesen Sopronyban, Szegárdon, s Erdélyben. A hatodik, midőn mint kiképzett kisdedovó rendeltetése helyén gyakorlatba vala lépendő, meghalt. Az egyesület költségén jelenleg négy ifjunyer tolnai intézetben gyakorlati oktatást a kisdedovásban. — Hogy pedig magányosak pártolása alatt és saját költségeiken eddigelő többen nem vettek részt az intézeti oktatásban, egyedül annak tulajdoníthatni, mivel a közönség nem eléggé ismerős még a kisdedovás eszméjével; sőt sokan azon tévedésben vannak, mintha az Egyesületnek az intézetben csupán kisdedovókat volna célja ápolni, nem is álmódván, hogy ott a fő cél: ifjakat kisdedovókká képezni, kik a hazában keletkezendő intézetekben a kisdedovást sikerrel egyszersmind a nemzetiséget terjesztve gyakorolhassák. Ez oka annak is nagy részint, hogy hazánkban nem keletkeznek nagyobb számmal új kisdedovó intézetek; melyeknek hiánya egyszersmind az ifjakat is némileg idegeníteni látszik e pályától. A legfőbb bajnak orvoslásul tettek ugyan előkészületek, s iránta a körülmények kedvezően mutatkoznak: azonban még eléggé ki nem fejlődnek, elhatározó lépés e tárgyban nem történhetik. Mi egyébiránt a fönálló intézet épületét illeti, bizonyos osztályszerződés szerint, mely egyesületi elnök gr. és rokoni között annak megnyitása előtt keletkezett, az alapítvány következtében annak telke tolnai Festetics Rudolf gr. földesuri hatalma alá esett; azonban a tisztelt földesuraság aheli jogához ragaszkodólag ügyigazgatója által legközelebb értesítette a választottságot, mikép a többször érintett intézeti felektől urbéri adózt nem kíván, csupán a földesuri jog elismeréseül évenként egy arany — melyet azonban 4 p. ftal megtoldva oly végre szánt, hogy az aranyat a legjobb elemenetű kisdedovó gyermekeknek, a 4 p. ft pedig kettő osztva a legerényesb két leánykának adassék jutalmul. — Az igazgatói lak ez évben tetemesb kijavítást kívánt, miről a költségtervben külön említés jön elő. — Végzetül a pénztárnoki számadásokat megvizsgálásul A alatt, s a költségtervet B alatt bemutatván

a választottság ezekkel a t. közönség szíves bizodalmit köszönné nyugott lélekkel fejezi be egész évi munkálatáról tartott számolását, melyeknek helyeslése egyedüli, s legbecesebb jutalma lesz fiztta szándéku ügyekezeteinek. Költ Pesten a kisdedovó-intézeteket Magyarországon terjesztő Egyesület 1839-ik évi febr. 9-én tartott választottsági üléséből. Kacs Kovács Lajos s. k. egyesületi titoknok. (A gyűlés érdekesh határozatai jövő számban.)

A rév-komáromi szab. hajózás biztosító társaság f. h. 5-én és 6-án tartott közgyűlésében az igazgatóság által előterjesztett számadásból kint, hogy ez évben a társaság 800 részvényei

alap-tőkéje	400,000 ft.	kr.
segéd-tőkéje	40,000 „	„
tartaléktőkéje pedig tett	10,560 „	„
142 hajóban összesen 2,252,284 ft. 13 1/2 kr.		
érték biztosításai, s a tőkepenzék kamataiból gyűlt jövedelem ment	26,024 „	50 1/2 „
bevételi összeség	476,584 „	50 1/2 „
Miből a társaság mult évi költségeit 4426 ft. 7 1/2 krt, és ez idei haszonból 20 ft. 12 kral részvényenkint kiadatni határozott osztalékot 16,160 ft. összesen levonván	20,586 „	7 1/2 „
marad a Pénztárban	455,998 „	43 „
mihez a haszon fölölsegből 6 f. 48 kral behagyott tartaléktőkét hozzá tudván	5,440 „	— „
van mind öszve a pénztárban	461,438 ft.	43 kr.

Melly summa részint hitelesen bejegyezett kötelezvényekben, részint kész pénzben, részint 10 gőzhajói részvényben, s a társaság saját házában fekszik. — A társaság jövő 3 évre eloszolhatatlan együttmaradása megállapítván a régi 8 ügyvivőségén kívül, Pancsován és Verbászson újak állíttatni határozottak. A bécsi és pozsonyi biztosítási díjak lejjebb szállíttatnak. A volt igazgató-tisztség, igazgató: Szabó Lajos, pénztárnok: Beöthy Gáspár, titoknok: Molnár Lajos, szavazás utján hivataljokban megmaradtak. Közli az igazgatóság.

KÜLÖNFÉLE: A Balaton mellett történt több építmény közül különösen említendő azon fahíd, mely nem rég készült el a Szala torkolatánál, s Szala és Somogy megyeket összekapcsolja. A híd hosszúsága 35 ölnyi s igen hasznosan mozdítja elő a közlekedést, mely eddig csak ladikok s kompok által történt, s annyi voszontagságnak vala kitétetve. Az idei téli halászat igen jól jövedelmez, s egyszerre 100 mázsa halat is huztak ki már a Balatonból, mely be van ugyan fagyva, de hótul egészen tiszta. A halászat haszonbér mintegy 5 ezer váltó forintra szokott menni évenként. A tó lecsapolásáról mindenféle mendemondák keringének darabidó óta, noha nem igen valószínű, hogy az valaha megtörténjék, mert a víz lecsapolása több moesárt fogná képezni, s ezenkül a somogyi és Sió-parton több malmot kell beváltani, mely költség nehezen felelné meg a nyert földből származandó haszonnak. — Csáktornyai hírek szerint Muraköz szigetén csak egy-két hét óta gyakorlatja jogait a tél. A gabnakereskedés igen élénk azon vidéken, s áremelkedést okozott, mit főleg a Fiume s Triest felé történt nagy kiszállításoknak kell tulajdonítani. A bor-ár azonban csökken. — Szapary Ferencz gr. Székes-uton görög n. e. hitü jobbágyai sz. egyháza fölépítését mindenképp előmozdítván szükséges pénzzel is segíté az építés bevezését, a tornyot pedig 7 mázsa haranggal szíveskedék ellátni. Az építendő iskola számára ingyen rendelé kiszolgáltatni a szükséges téglamennyiséget. Ezenkívül csekélyszámu kath. alattvalóinak, kik csak kétszázát haladnak meg, édesgetési célból, nemcsak iskolai épületre fordítandó telket adott, s a tanítók számára két falujában fejenként 240 for. évdíjt alapítá, hanem még 8 ezer váltó forintba kerülő esinos sz. egyházat építette számukra, s gyönyörű zászlóval ajándékozta meg azt. — Török-Becsén, Torontál megyében, mult hó végén, Babics ottani kereskedőt a piaczon az uraságház szomszédságában épült tulajdon házában egy meggyökölök. A gyilkosok négyen valának, először is az inason ejtének néhány szurást az előszobában, azután pedig a nevezett kereskedőt foszták meg életétül, s mintegy 30 ezer forintnyi készpénzt orszak el; gonoszítottuk azonban nyomban követé a büntetés, mert a megbesült s magát holtak szinlő inas észrevétlenül minden léptüket követé, minek azonnali elfogatásuk lett következménye. A rögtön ítélőszék hármat közülök azonnal kivégeztete; a 4-ik megszökött. Több körülményből valószínűvé vált, miszerint ugyan e gyilkosok rablá ki néhány hét előtt a kameniczi urod. pénztárt, mely akkor 17 ezer forintot foglalt magában. — Az Athenaeum eperjesi levelezője, az ottani magyar állapatokról többi közt ezt írja: „Ha a felföldi sajtó terméken is, a magyarosodás mégis hatalmas léptekkel halad. Megyénkben egészen elnyomta már a latin társalkodást a magyar, sőt sok helyen a tót is fenyegeti. Az emberek lassankint hozzá szoktak a magyar szóhoz, sőt sokan minden előítéletek ellenére a grammatikát is tanulják. Sokat tön e részben a mostani alispán, Kapy István, ki a mult tisztválasztáskor főjegyzővé választván, Sárosy Gyulát magához vette, s bár férfi korában, a nyelv tudományos tanuláshoz látott, mi által a sok ifju, ki évenként a jegyzői hivatalban szolgál, szinte a nyelvszabályok tanulására ösztönözötték. — Sokat tett Sárosban a magyar nyelv terjesztésére a Hirnök is; a tisztviselők vagy hivatal keresők érdemet keresnek abban, ha tartják s így az sok házban kitolta a budai és pozsonyi német hírlapokat. A megyei tanácskozás kirekesztőleg magyar, a jegyzőkönyvek már 1805 óta azok, bár többször félbeszakítva s most a perekben is, magyar ítéletek kezdenek hozatni; szóval, a magyar nyelv, törvényeink értelméhez képest gyarapodik itt.“ — A közelebb lefolyt 5 éven keresztül Brassóba hiteles felszámítás szerint 48,304 sertést hajtának be a

szomszéd Oláhországból, melynek nagyobb része mind ott helyben költ el. Ha egyfelől sajnálva tekintünk azon nagy summa pénz után, mely az itteni kereskedés csak ezen ágaért is vidékünkől kivitetik, másfelől fájdalommal vagyunk kénytelenek megismerni azt is, hogy ezen pénzkivitel megakadályoztatására elégtelenek vagyunk. Ritka esztendő ugyanis, melyben a természetnyel, nevezetesen a kukoriceza, azon mennyiségben teremnek, hogy abból még sertések hizlalására is sokat lehessen fordítani, midőn nevezetesen egy évi szűk termés után, a kenyérnekvalót is jutalmasabban kaphatjuk Oláhországból. Mi lehet oka e valóban nem kedvező helyzetnek, miszerint egyévi szűk termés kész éhséget hoz vidékünkre, az igen eláradt divatúzés, vagy vidékünk nagy népessége? annak vitatásába nem ereszkedvén, csak annyit mondunk, hogy az illy nemü Oláhországgali egybekapcsoltatásunk megakadályoztatása valóságos veszteség, kipótolhatatlan veszteség volna reánk nézve. — Most a legjobb sertéseket, melyek 100 font szalonát adnak, meg lehet 30—35 forintot vásárolni. — A napokban Brassóban egy görög lakodalomban a lakadalmi költség 4000 egynéhány száz forintra ment, itt tehát vigadni csakugyan lehet, mert mit gazdaság, urali fény, és illedelem kívánának, mindenben részesülhetett, a mintegy 400ra menő vendég; azonban lehetetlen fájdalommal érzettel nem említeni, hogy, ki egy illy társaságban mindenkivel kényelmesen kíván beszélni, legalább öt nyelvet tökéletesen tudni kénytelen. Mult vasárnap az itteni gyermekek is élvezni kívánván a farsang, s nevezetesen a tél örömeit, többen kimentek — mit egyebütt csak jégen szoktak tenni, a várhoz közel levő fellegrvár oldalába csuszálni, s egy a meredek hegyen leereszkedő 10—12 éves gyermeknek egyszerre mind a két lába kitért. Ez újra intés azonszülőkre nézve, kik gyermekeik minden kívánatit szülői szeretetből betölteni ohajtván, azok tetteivel, s tetteik következtével nem sokat szoktak gondolni. Az idevaló színésztársaság a néző közönségnek mindenben eleget kívánván tenni, rendre énekes darabokat hoz a színpadra. Időnk napjában változó, legtöbbet havaz, egyébkor lágymeleg, ritkán hideg. (E. Hir.) — A kolozsvári casino első megalapulásakor ezéjává tette azt is, hogy ritka művészeti készítmények, ásványok, régiségek, régi pénzek s kéziratok s a t. gyűjteményét is alapítson. Minden nemből néhány példánnyal már meg van téve a kezdet, nevezetesen geológiai gyűjteménye a hazában ismertek közt a legtekélyesebb. Hátra volt még a pénzgyűjteményt megkezdeni; Gyulai Lajos gr. törökországi utjából közelebbről megérkezvén, a mostan folyamatban levő török pénzeket ajánlotta a casinonak. A szép ajánlat többekben is lelkesülést gerjeszte s egy hónap alatt 3 darab arany, 254 ezüst s 139 rézpénz gyűlt be, nagy részint régi görög, római, erdélyi fejdek alatti s más nemzeteknél most folyamatban levő pénzekből; melyeket következők ajánlottak: b. Bánfi Ádám, b. Bánfi László, gr. Bethlen Farkas, gr. Degenfeld Otto, Farkas Sándor, gr. Gyulai Lajos, b. Kemény Ferencz, b. Kemény Simon, Kendefi Farkas, Kocsi P. József, Lészai Lajos, gr. Mikes János, Nopcsa László, Pávai Sándor, Silling János, b. Splényi Ferencz, b. Splényi Mihály, b. Splényi Sámuel, Szöllösi Pál, gr. Teleki Pálné, Zejk József; kiknek ezért hazafi szíves köszönet nyitvánítatik a kolozsvári casino nevében. E gyűjteményben néhány jeles ritkaság van, s a még tett ígéretek begyűltével rendszeresen kirakatnak, egy jövődi pénzgyűjtemény megalapítására. Hazánk még csak egy jelesebb pénzgyűjteményel bír, s annál szívesebben fogadja a casino mindenkítől az ajándékok és azokat közhasználatra szentül megőrzi. Az ajánlkozók utasítatnak kormányzati concipista b. Bánfi Farkas Sándor urhoz, ki a főnebbi pénzdarabokat gyűjté s a további beszédet is a jövő közgyűlésig felvállalni szíveskedett. A kolozsvári casino választottsága üléséből febr. 2án 1839. Gyergyai Ferencz jegyző. (E. Hir.) — Bardányi Buttler János gr. a székes-fehérvári hely. vallásu gyülekezetet 1837ik évi jun. 18kán 500 pfo forintra kegyeskedék megajándékozni.

Spanyolország.

(A carlosiak nagy hadi vállolatra készülnek. Elegy.) Átalányosan hírlék, miszerint a carlosiak nagy hadi készületekkel foglalatosak, s február végén fontos hadi vállolatba szándékoznak boacsátkozni, mely ezébra 20 zászlóalj gyalogság, 10 lovas század s 20 álgynu nyomuland meg a bask tartományokból. E sereg Madrid ellen induland s hasonló nagyságú csapatok által lesz gyámoltva Cabrera s Espana paranesi alatt. E hír minden esetre olly tulzottnak látszik, hogy alkalmasint maguk a carlospártiak sem fogják egész hitelre méltatni. — Jan. 17ikén hírnök érkezék hivatalos sürgönyökkel Bayonneból a madridi angol követséghez, s az új tengerész miníster, Chacon, is Madridban van már. A pénzügyminíster, mint látszik, különösen költséges biztosságok kinevezésében leli örömet jelentés-tevére a kormányzat fontosb agairól. Így legközelebb biztosságot küldé Cuba s Puertorico szigetek állapotja megvizsgálására. Más 19 tagból álló biztosság pedig ujbe s kivíteli vanjegyzék szerkesztésével foglalatos, egyszersmind köteleztetvén szükséges javításokat ajánlatba hozni, s névszerint megvizsgálni: mennyiben egyeztethetni össze a gyapottszövetek eddig áltva volt behozását a belföldi kézműgyárak virágzásábul. Azonban csupán annak hírére, hogy az angolok pénzajánlatokkal törekszenek kieszközölni az angol gyapottszövetek Spanyolországba szállíthatását, Catalonia valamennyi követe s tanácsosa azonnal a pénzügyminísterhez járult, s kimerítő fölvilágítást kívánt az egész tárgy mibenléte iránt. A miníster megvallá azonban, hogy csakugyan volt előtte illy ajánlatokrul említés, miket azonban ő helyteleneknek talált, s egyebiránt e tekintetben nem teend határozást a követe s tanácsosok tudta nélkül. Ez utóbbiak nyilvános lapokban a juttaták köz tudomásra

a pénzügyminíster e nyilatkozatát, azon megjegyzéssel, hogy az angolok fíradozását a spanyol ipar elnyomására mindenkor hathatósan fogják ellenzeni. — Rodil tábornokot, mint mondják, Meer b. helyett cataloniai főkapitányá szándék kinevezni. Valenciából még folyvást kellemetlen hírek érkeznek a fővárosba. Requena tábornok, kit a kormány helyparancsnokká nevezte ki ott, de kit Van Halen nem erősíte meg hivatalában, a valenciai színházban megjelenvén, azonnal nagy mértékben tapasztalá a közönség gúnyát; komoly esőndzavarás mindazáltal még sem történt; mit csupán Chacon parancsnok lélekéberséginek köszönhetni, kit Van Halen saját hatalmából emelt e hivatalra, a madridi kormány akaratja ellen. Chacon másnap azonnal parancsot ada Requena tábornoknak Madridba visszatérésre, mit ez kénytelen vala teljesíteni, noha küldetését egyenesen a kormánytól nyeré. Ez ellenszegülés méltán boszonthatja a kormányt.

(A visszatörölások még sem szűntek meg. A melillai zendület.) Madrid, jan. 19ikén: „Folyvást sietek Önnel mindent közölni, mi némi befolyással bír a visszatörölási rendszerre, hogy a nyilvános vélemény képes legyen pártatlanul ítélni a visszatörölás szükséges voltáról, s azon eseményekről, melyek állítólag e szükségességet okozák, s azon irányról, melyből e kérdést Spanyolországban általányosan tekinteni szokták. Tegnap vitázat alá került a tanácsban azon a királyné elibe terjesztendő fölirat, mely megszüntetését sürgetné a visszatörölásoknál gyakorlatba jött kegyetlen kiesapongásoknak. Calatrava azonnal az indítvány ellen nyilatkozék; természetesen, mert haszontalan vérontást vala szándék gátolni! Szerinte a nemzeti böcsületet sérti ez indítvány, s az idegenek gyűjtják mindinkább heves lángokra a háborút, noha iszonyt nyilvánítanak az azt kíséző kegyetlenségek iránt. Az ellenség érdemi Európa átkát, de nem a királyné ótalmazói, kik mindenkor megtarták Elliot szerződése pontjait. A visszatöröló junták tagjait, habár törvénytelenek is tetteik, nem tehetni egy osztályba Cabrerával, ki Aragoniában 4 ezer emberrel többet hányatott kardéltre. Ezután következő jegyzékét olvasá föl Calatrava Cabrera gyilkolásának: mart. 5ikétől april 5ikeig Valencia tartományban 546 foglyot lövete agyon Cabrera, Alventosában a ceutai ezredből 151 katoná verezett paranesa következtében, Bunolban 44 katonatiszt, Rubielesben 46 nemzetőr, Arguntában 96, Hinojosában 84, la Puebla de Hjarban 24, Torrellában 17, Teruel tartományban 22 alkalde; egy Urquico nevű alkalde, neje, leánya s unokája halálának volt kénytelen tanuja lenni saját kivégeztetése előtt. — Mind ezt, szóla folytatólag Calatrava, még a visszatöröló rendszer megkezdése előtt tevé Cabrera. Ez okbul én tovább is föntartatni kívánom a visszatörölást: s mivel a kormány már ugy is paranesolá, hogy csupán a fővezérek gyakorolhassák azt, tehát fölöslegnek tartom a föliratot. Espeleta gr. figyelmezteté a gyűlést, miszerint itt most csupán a fölirat illendősége forog kérdésben, s tartalma még nem szolgálhat vitakozási tárgyul. A belminíster fölöslegnek véle a föliratot, mivel a kormány már parancsot ada ki a visszatörölási junták fölösztatására. Viluma marq. támogató az indítványt, szükségesnek tartván, hogy a tanács borzalmát nyilvánítsa az elkövetett vérengzések iránt, főleg, midőn az alkotmányos vezérektil szármoznak azok. A hadminíster oda nyilatkozék, miszerint szelid rendszabályok mindenkor még nagyobb kegyetlenségekre buzdíták a zendülőket, s hogy most vért vérral szükség visszatörölni. Végre választmányra bizák a tárgy körülményesb vizsgálatát. Átalányosan azon erős meggyőződés uralkodik most Madridban, miszerint a visszatöröló rendszer a carlosiak kegyetlensége következtében lépett életbe, s azért erősen szükség azt föntartani, s csupán az kívánatos, hogy végrehajtása józan mérséklettel történjék s ne függjön a pórnép kényétül. Vannak azonban olyanok is, kik valódi örömmel nézik kegyetlenségét; mert az ürügyül szolgál nekik gyilkolásért gyilkolást rablásért rablást elkövetetésre. E végtelen vérengzési elv különösen a föllengődiek hitvallásának főczikke, s az Eco del Comercio valódi kamibali örömmel hirdeti, hogy Melbourne l. azt nyilvánítja a londoni küldöttségnek, miszerint azon esetben, ha az egyik spanyol párt folytonosan megmarad a kiirtó rendszer mellett, a másik önvédelem miatt visszatöröláshoz kénytelen folyamodni. „Melbourne lord emlékezetes szavai, így okoskodik az érinlett lap, legtekélyesebb jogosítást képzik a visszatörölási rendszernek, melyhez a szabadelmű spanyolok folyamodának, miután öt évig emberileg bántak verszomlyos ellenikkel. Válasza pártatlanság s igazság bélyegét viseli, s ez előtt elnémulni kénytelenek rágalmikkal a szabadelmű párt ellenségi. Azon sok vér, melyet most kiontani szükség, egészen azokat terheli, kik ez eszköz korábbi használatát elmulasztván, mostani helyzetünket okozák. — Az éjszaki tartományokban annyira terjeszté már a visszatörölási rendszabályt Espartero, hogy minden családot, mely rokonnal bír valamely carlosi csapatban, számüz s jószágától megfoszt. Megjegyzendő pedig itt, hogy az alkotmány 10ik czikke örökre megszünteti a jószág-elkoboztatást. Vitoria város lakosi, kiknek nagy része kívándorlani kénytelen e parancs következtében, annak megszüntetése végett kérelemmel járultak Esparterohoz; melynek azonban alkalmasint nem igen leend sükere. — A melillai zendületet még fontosabbá teszi azon körülmény, mely szerint a kir. ezred is részesült a kiesapongásban, mely legrégebb a spanyol birodalomban, s mindenkor példaképül szokott szolgálni az egész haderegnek. Egyebiránt híteles állítások szerint négy hónapra vannak minden szükséges elelmi szerrel ellátva a zendülők. Gibraltarból több angol hadihajó indult ki e fontos erősség elzárására, egyszersmind gátlandók a marokkoiak közelítését s a kir. ezred távoztát, mely utóbbi Cabrera s regéhez szándékozik csatlakozni, mi nagy esorbátéjtne az alkotmányos sereg soraiban. Most d. Rafael Delgado y Moreno alezredes viszi a paranesnokságot Melillában, ki 1795 óta szolgál a spanyol hadseregben,

's több évig méltatlan földtétést szenvedte a' kormány részről, mit most visszatérni szándékozik.

(Cselszövények a' trónkövetelő táborában.) Bordeaux jan. 26diki hírek szerint a' trónkövetelő fő hadiszállása folyvást mindenféle cselszövények színhelye. Arias Texeiro baráti fenyegetésekkel tartják meg hivatalában e' ministert, mindig azzal ijesztvén d. Carlost, hogy a' bask tartományok fölzendülése nem lehetlen, ha Texeiro pártját mérsékpártiak váltanak föl a' hatalom-gyakorlatban. Az utóbbiakat mindenkép azon gyanuba törekszenek hozni, mintha egyetértésben élneek az alkotmányos mérsékpártiakkal, 's ezekkel magányos hasznukat előmozdítandó szövetségbe kívánának bocsátkozni. Jan. Isején érkezék meg Marco del Pont Bayonneból, hol 8 napig rejtve vala, 's azonnal kihallgatáson volt a' királynál. Marco del Pont korábban pénzügyi tanácsos vala Ferdinand kormánya alatt, 's nevezetes vagyonnal bír. Az 1833iki híres összeesküvés pörben ő is halálos ítéletet kapott Maroto, Negri 's egyéb vádlottakkal együtt, de az ítéletet a' királyné kegyessége nem engedé végrehajtatni. E' férfi megjelente Texeiro barátit megijeszté; mert hatalmas és félelmes vetélytársat vélnek benne látni. Ő mérsékelve, de egyszersmind határozottan szólott a' trónkövetelővel 's élénk színekkel füsté azon veszélyes helyzetet, melybe őt gondatlansága hozá. Texeiro pártja a' pénzügyi tárca elvállolására akará birni a' veszélyes férfit, de ez kikérülé a' kelepczét, 's elmellőzé az ajánlatot, mivel nem akart olly férfakkal közelebb összeköttetésbe lépni, kiknek elvei annyira különbözök saját nézetitől. E' hivatalt igen okosan mellőzé el Marco del Pont, mert Texeiro csak azért akará őt lekötöztetni, mivel most fél tőle, de legelső kedvező alkalomkor bizonyosan azonnal meg fogta volna őt buktatni. Hírlik, hogy Texeiro helyett alkalmasint Alcedia gr. lépend nem sokára ministerségbe, kinek fölvételét maga Texeiro tanácslá a' királynak, miután át kezdé látni, hogy csillaga csakugyan mindinkább homályosul. Azonban e' változás által keveset vagy épen semmit nem nyrend a' trónkövetelő ügye, mert Alcedia gr. elvei lényegileg nem igen különböznek Texeiro nézetitől, ha csak véletlenül nem változnak meg.

(Hadi foglyok föleserélése.) A' trónkövetelő fő hadiszállásáról érkezett újabb hírek szerint Beira hgnó egyesülve Czirill atyával végre csakugyan megbuktatá a' föllengősdi pártot, mely Zumalacarregui halála 's Villareal visszalépte óta folyvást korlátlanul uralkodék. Ez esemény következtében jan. 18kán Mendivil helységben Vitoria mellett mintegy 500 hadi foglyot cseréltek föl az ellenséges felek. —

Anglia.

(A' gabnatörvény elleni izgatás. Elegy.) Jan. 28kán a' londoni községtanács gyűlése tetemes szótöbbséggel a' gabnatörvény tökéletes eltörlését határozá sürgetni parlament előtt, 's a' vámesökentés iránti indítványt félre veté. Birminghamban mindazáltal váratlan akadályra talált a' gabnatörvény elleni izgatás, 's ez a' népalkotmány. Jan. 25kén ugyanis legyőzék a' mérsékpártiakat a' chartisták leginkább azon okot használván szándékuk támogatására, miszerint a' mostani parlamentben nem reménylhetni többséget e' kérdéses törvényeltörlés kiküzdésére 's így inkább előbb egész erővel a' népalkotmány kiküzdésin kell törekedni, mely után önkényt fogna következni minden helytelenség megszüntetése. — Russell új rendőrségi rendszert szándékozik létesíteni Angliában, mely szerint aztán többé nem kellene zavarküttéskor katonasághoz folyamodni, mi többnyire kedvetlen következményeket szokott szülni. — Harvey Daniél letévé a' kormánytól nyert hivatalát, mivel különben parlamentü üléséről le kellett volna mondania. — Jelenleg mintegy 11 ezer angol tartózkodik Romában. —

(Radical határozatok O' Connell ellen. Angol vélemény a' belga-hollandi ügyről.) A' Standard legújabb száma szerint a' leicesteri politikai radical társulat több igen éles határozatot hozott O' Connell ellen a' nemzeti kérelem 's népalkotmánnyal ellenszegülése miatt, állítván többi közt, hogy az irlandi szegények gyámjaul nyilatkozik, 's mégis ellenzé az irlandi szegényi törvényt, 's hogy szóval a' titkos szavazást pártolja. Grote ez iránti indítványát pedig még sem támogatá az alsóházban; e' határozatok vége így hangzik: „Mi tehát O' Connell Daniélt ezennel a' legnagyobb arúnak nevezzük, minél nagyobbbrul soha nem emlékezőnek a' politikai alávalóságok évkönyvei.“ E' hírt azonban csak a' tory Standard közli, 's így korlátlanul nem igen hihetni azt. — A' belga-hollandi ügy eldöntése 's annak következményi folyvást nagy mértékben tartják elfoglalva a' közfigyelmet, 's vannak, kik Luxemburgot egyenesen Németországhoz kívánják csatoltatni; mivel Hollandia nem tudá azt annak idején illón kormányozni. Egyébiránt hogy e' kérdés olly sokáig maradt megfejtés nélkül azt csupán Hollandia makaességának tulajdoníthatni, mivel a' 24 cikkű szerződést nem akará teljesíteni, hanem csupán halasztgatás által kívánt czélt érni. 'S most Európát akarja háboruba taszítani Hollandia, hogy azt megnyerhesse, mit annak idején önkényt kész volt átengedni Belgium.

Franciaország.

(Az ellenzési követek gyűlése Odilon-Barrotnál. Elegy.) Miután a' jóslott kamrafölösztatás csakugyan teljesült 's a' kir. rendelet megjelent a' Moniteurben, a' ministerek pedig ismét átvévék tárczáikat, jan. 31én este a' baloldali követek gyűlést tartának Odilon-Barrotnál délutáni 4 órakor, mely alkalomkor azon határozatot hozák, hogy az ellenzési követek legnagyobb gonddal fognak ügyelni minden vesztegetésre a' legközelebbi választásoknál, 's a' parlament összeülése után tüstint indítványt teendnek, minden illy törvénytelen választás szigorú bírálatára. Egyszersmind egyhangulag elfogadá a' gyűlés azon indítványt, miszerint a' választóírat ellen szavazott követek ismétli megválasztatását ki-

eszközleni főgondja leend minden egyes ellenzési követnek. — Febr. Isején Jacqueminot tábornok lakásán volt a' nagy gyűlés, mely a' volt többségi követek ismétli megválasztatását határozá előmozdítani. A' pártok mindent készek egymás megbuktatására elkövetni, 's a' kormány alkalmasint az eddigi többségnél nagyobbat nyrend az új választások által, ha még mintegy 10—20 ezer választót pártjára tudand vonni, mi épen nem lehetlen, miután a' népsokat veszíte a' hosszas béke alatt föllengő eszméből, 's most inkább anyagi hasznoknak hódul. — A' kormány győzelme annál valóbbszinü, mivel olly fontos következmények csatoltatvák jövődő győzelméhez vagy megbukásához, hogy minden esetre mindent elkövetend diadalkivivásra. — Február Isején azon hír kezdé szárnyalni Parisban, hogy Lajos Fülöp Valée tábornagyot meghívá ministerségalakításban részesülésre; mit azonban kevesen hisznek. Valée tábornagy alkalmasint nem fogadná el a' meghívást. — A' cervionei (Corsikában) lelkészt nem rég beteghez hívák éjjel. Azonban alig lép ki ájakából a' jámbor férfi, 's egy pisztollyal fegyverzett álorezás férfi azonnal torkon ragadá 's sz. egyháza menésre kényszeríté őt, hol minden drágaböcsü szentelt edényt ki kelle adnia. A' rabló letevé pisztolyát 's zsákba raká a' prédát, a' lelkész pedig fölkapá a' fegyvert 's hirtelen föbe lövé a' gonosztevőt. —

(Algíri hírek.) Az algíri tudósítások jan. 19ikeig terjednek 's szerintük Galbois tábornok vállolata igen balul végződék, noha az algíri hivatalos lap mindedig mélyen hallgat e' tárgyról, 's csak jó oldalát látja e' dolognak. Az idő iszonyu volt, az egész hegységet magas hó fődé, 's a' sereg halálig el vala tikkadva fárasztó utazása következtében ösvénytelen bérecek közt, még a' legszükségeseb élelmi szereket is nélkülözve; az afrikai könnyü gyalog ezred 3dik zászlóalját, mely Dzsimilahban maradt Setif 's Milah közt, Galbois tábornok tovább haladása után megtámadá mintegy 7ezer főnyi kabyli csapat, 's egészen körülállá a' táborhelyet. A' csekély számú francia sereg éjjel nappal szorongal volt magát védni kénytelen a' dühösen ostromló hegyi csorda ellen. Azonban a' kimondhatlanulroszidő még több embert ölt el, mint a' kabylok fegyvere. A' tiszték egész ereje is alig volt képes föntartani a' hadi fenytéket. Galbois tábornok e' szerencsétlen esemény következtében Dzsimilahot ismét elhagyni határozá, amnyival is inkább, mivel rendkívül nehéz e' helynek élelmiszerekkel ellátatása. Sergeibül a' 26dik sor ezredet visszaküldé az említett zászlóalj megszabadítására az ellenség körmei közül. A' metidzsali síkon a' francziák némelly frigyési 's a' hadzsutok közt véres összeütközés történt. A' francia szövetségesek kezdek a' megtámadást, kirabolván néhány hadzsut falut, 's elhajtván minden ott lelt marhát, mit a' hadzsutok természetesen hasonló tettel fizetének vissza, 's a' kamatrul sem feledkezőnek meg; de merényük nem igen szerencsésen sükerült, mert épen midőn már tanyáikra akarának visszatérni, a' belidai franciaország algyúzni kezdé rájuk, mi tetemes veszteséget okozta soraikban, 's könnyen vérengzések megújulását vonhatná maga után.

Olaszország.

(Tudományos szemléldések a' Vezúv kitéréséről.) Nem lesz fölösleg olvasóinkkal egy olasz tudom. vizsgálatiból némelly pontokat közleni a' Vezúv utolsó kitéréséről, melyeket a' nápolyi kir. akad. előtt olvasa föl. A' véghez vitt mérésekbül kiviláglik, miszerint jan. 2—3ki éjjel a' láng- 's füstoszlopok 4—500 lábnyi átmérőjü terjedtségben 1100 lábnyi magasságra emelkedének 's az égő köveket 's szikladarabokat ezenkül még 4—500 lábbal fölebb hányák, melyek lehulltokkor iszonyu zajt okozának. A' tüztorok v. tölesér felülete három nap folytában 45 lábbal emelkedék fölebb, ellenben az ugynevezett del Palmo csues 9 lábbal szállt alább. Jan. 3—4ki éjjel iszonyu nagyságban mutatkoztak a' vulkánü tümenények, félóra alatt, 11 óra 's 21 percztől 11 óra 51 perczig, 216 elektrikai rángást számítának mérhetlen terjedésben 's fényben, melyek legtisztább 's tüzesebb világot okozván egyszersmind mint meg anynyi villámok keresztül kasul alakultak, de legkisebb dörgés vagy zaj nem kíséré azokat. Jan. 2—3ki 's 6—7ki éjjel számtalan futó csillagot szokatlan nagysággal 's bágyadt fényvel láttak, melyek majd viziránylag rohantak a' tűzbe, mintha valamelly magesi erő vonta volna őket 's utának téjszinü néhány perczig látható csíkot hagyának. A' hamuhányás dél-kelet felé tetemes vala 's közönségesen az egész környék néhány mérföldnyi kerületben 2—3 lábnyi vastag hamuval velt befödve, mi az utakon darab ideig gátlá a' közlekedést. —

Gabonaár. Vidéki városink piaczin: pozs. mérője váltó garas.

	buza	ketszer	roz	arpa	zab	kukorica	köles
Jan. 29kén Debreczen	65—60	55—45	42—40	32—30	31—30	40—37	65—60
„ 31kén Mazony	136—95	80—76	80—73	65—50	48—43	78—70	—
„ 31kén Ungvár	78—73	62—59	55—52	42—39	24—20	50—74	—
Febr. 1kén Pees	80—70	65	60—53	—	32	44—30	—
„ 1kén Komárom	—	—	—	—	—	43—42	—
„ 1kén Új-Beese	110—95	85—75	—	40—35	40—37	42—40	—
„ 9kén Baja	80—63	56—53	50	39	32	43	44
„ 9kén Debreczen	65—60	55—50	45—41	35—32	30	40—45	65—62
„ 9kén Szeged	92—90	85—75	—	35	40	45	60
„ 8kén Új-Beese	110—90	85—75	—	40	40	42	45
„ 8kén Temesvár	97—88	70	60	40	40	47	33
„ 9kén Szeged	90—85	70—65	—	40	46—40	45	60
„ 9kén Komárom	95—92	80—70	60	—	46—43	70—67	—

Dunavizállás: Pest, jan. 13dikán 11' 11" 0" — 14kén 13' 3" 6" — 15dikén 13' 6" 0" — 16kán 11' 2" 6" legmagasb vizállás a' jégmenésnél: 15' 10" 0".